

[Startside](#) > ... > [Domstolsprocedurer](#) > [Civilretlige Sager](#) > [Bevisoptagelse](#) > Italy

Bevisoptagelse

Indholdet er leveret af

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Bevisbyrde

1.1 Hvad er reglerne om bevisbyrde?

For så vidt angår bevisbyrden finder principperne i civillovbogens artikel 2697 anvendelse. Følgende gælder i henhold til disse principper: En part, der vil gøre et retskrav gældende ved domstolene, skal forelægge beviser for de omstændigheder, hvorpå dette krav støttes. En part, der bestrider disse omstændigheder eller hævder, at det pågældende retskrav er ændret eller bortfaldet, skal forelægge beviser for de omstændigheder, som disse indsigelser støttes på.

En part, der ønsker at påberåbe sig en bestemt retsvirkning, skal derfor som hovedregel forelægge beviser for de omstændigheder, hvorpå dette krav støttes. En sagsøger, der kræver betaling af et skyldigt beløb i henhold til en aftale, skal f.eks. forelægge beviser for aftalens eksistens og gyldighed og for, og at fristen er udløbet. En sagsøgt, der ønsker at nægte betaling, skal forelægge beviser for de omstændigheder, der godtgør, at modpartens krav er uvirksomt, bortfaldet eller ændret (allerede foretaget betaling, eftergivelse af gæld, eksistensen af et højere krav til sagsøgtens fordel osv.).

Hvis sagsøger ikke er i stand til at underbygge sin påstand, frifindes sagsøgte, uanset om vedkommende har taget til genmæle og fremlagt beviser til støtte for sine indsigelser. Den samme regel gælder for en sagsøgt, der forsvarer sig ved selv at anlægge sag mod sagsøgeren (modkrav).

I medfør af civillovbogens artikel 2698 er enhver aftale, der tager sigte på at vende eller ændre bevisbyrden i relation til rettigheder, som parterne ikke kan råde over, eller gør det overordentlig vanskeligt for en af parterne at udøve sine rettigheder, ugyldig.

Utilstrækkelige beviser skader partens sag, hvad enten der er tale om sagsøger eller sagsøgte, der skal bevise eller modbevise visse omstændigheder, da utilstrækkelige beviser sidestilles med manglende beviser.

1.2 Er der regler, der fritager for at føre bevis for bestemte forhold? I hvilke tilfælde? Er det muligt at føre bevis for, at en bestemt formodningsregel ikke er gyldig?

Bevisbyrden bortfalder i tilfælde af:

- formodningsregler, dvs. hvis visse omstændigheder tillægges bevisværdi i selve loven, eller hvis det ifølge loven er tilladt retten at drage konklusioner om et ukendt forhold på grundlag af et kendt forhold (civillovbogens artikel 2727).

Formodninger er inddelt i:

- legale formodninger, som kan være af to typer: afkræftelige formodninger (juris tantum), for hvilke der kan føres modbevis, og uafkræftelige formodninger (juris et de jure), for hvilke der ikke kan føres modbevis

- simple formodninger, der overlades til rettens bedømmelse, idet retten dog kun kan lægge tungtvejende,

præcise og overensstemmende formodninger til grund for sagen. Simple formodninger tillades ikke i forbindelse med omstændigheder, hvor loven udelukker bevisførelse ved vidneførelse (civillovbogens artikel 2729).

- I tilfælde af velkendte kendsgerninger: Bevisbyrden begrænses også i tilfælde af velkendte kendsgerninger, dvs. faktiske omstændigheder, som er alment kendt på det tidspunkt og det sted, hvor afgørelsen træffes, og som der ikke kan rejses tvivl om (den civile retsplejelovs artikel 115).
- Dette gælder også, når der er tale om faktiske omstændigheder, som ikke bestrides eller accepteres, dvs. de omstændigheder, som parterne i fællesskab har angivet, eller som den part, der har interesse i at anfægte dem, selv stiltiende, har anerkendt (den civile retsplejelovs artikel 115, stk. 1).

1.3 I hvor høj grad skal retten være overbevist om et forhold for at basere sin dom på det pågældende forhold?

Retten afgørelse, hvorved sagsøgeren får medhold i sin påstand eller sagsøgtes indsigelser tages til følge, må kun være støttet på omstændigheder, der er fuldstændig bevist, enten direkte eller indirekte i form af en formodningsregel. I civile sager skal retten tage hensyn til en omstændighed, hvis sandhed er mere sandsynlig end usandsynlig, på grundlag af de beviser, der er fremlagt for retten.

Retten afgørelse kan nemlig ikke være støttet på omstændigheder, der ikke er bevist, heller ikke selv om disse er mulige eller højst sandsynlige (den civile retsplejelovs artikel 115, stk. 1).

2 Bevisoptagelse

2.1 Kræver bevisoptagelse altid, at en part skal anmode herom, eller kan dommeren i visse tilfælde også optage bevis af egen drift?

I det italienske retssystem bygger bevisoptagelse på det princip, at det er parterne, der afgrænser sagens genstand (dispositionsmaximen (principio dispositivo), der er fastsat i den civile retsplejelovs artikel 115, stk. 1. Heri bestemmes det, at retten skal lægge de af parterne fremlagte beviser til grund for sin dom, "undtagen i de tilfælde, der er fastsat ved lov".

Der findes undtagelser til denne regel i følgende bestemmelser i den civile retsplejelov:

- artikel 117: giver mulighed for en uformel afhøring af parterne
- artikel 118: giver mulighed for at afsige kendelse om undersøgelse af personer og genstande
- artikel 61 og 191: giver dommeren mulighed for at indhente sagkyndige udtalelser
- artikel 257: giver dommeren mulighed for at indkalde et vidne, som et andet vidne har omtalt, og
- artikel 281b: giver en almindelig ret med en enkelt dommer mulighed for at indkalde vidner, hvis parterne i deres fremstilling af de faktiske omstændigheder har omtalt personer, der måske har kendskab til de nærmere omstændigheder.

Inden for rammerne af arbejdsretlige sager får retten i henhold til loven flere beføjelser til at handle på eget initiativ, nærmere bestemt i følgende artikler:

- artikel 420: som indeholder bestemmelser om uhindret afhøring af parterne i forbindelse med behandlingen af sagen, og
- artikel 421: som indeholder bestemmelser om, at retten til enhver tid og af egen drift må kræve fremlæggelse af enhver form for bevismateriale, med undtagelse af partsed til endelig afgørelse af et spørgsmål, også ud over de grænser, der er fastsat i civillovbogen. Denne beføjelse kan ikke udøves med henblik på at bevise omstændigheder, som parterne ikke har påberåbt sig inden for de ved lov fastsatte frister. Når der fremlægges beviser af egen drift, har parterne ret til at føre bevis for det modsatte.

I sager vedrørende personer, mindreårige og familieret er det i artikel 473a, stk. 2, fastsat, at retten kan kræve fremlæggelse af beviser uden for de frister for behandling, der er fastsat i civillovbogen, i overensstemmelse med den kontradiktoriske procedure og retten til at føre bevis for det modsatte. Retten kan pålægge en undersøgelse af de formuemæssige forhold, herunder med politiets bistand.

2.2 Hvad sker der efterfølgende, hvis dommeren imødekommer en anmodning fra en af parterne om bevisoptagelse?

Hvis en af parterne fremsætter begæring om bevisoptagelse, kan modparten anmode om tilladelse til at føre modbevis, forudsat at anmodningen er fremsat inden for de lovbestemte frister. Retten imødekommer begge begæringer, hvis den finder, at der er en rimelig begrundelse for, at de fremførte omstændigheder kan være relevante for den dom, der skal afsiges.

Når retten har godkendt bevismaterialet, finder bevisførelsen sted.

Efter bevisførelsen træffes der afgørelse i sagen.

2.3 I hvilke tilfælde kan en anmodning fra en af parterne om bevisoptagelse afvises af retten?

Retten afviser anmodningen om anerkendelse af beviser, hvis disse hverken er relevante eller antagelige i henhold til loven (f.eks. vidners forklaring som bevis for en aftale, idet dette bevis skal forelægges skriftligt), eller hvis de omstændigheder, der ligger til grund for anmodningen, er irrelevante for afgørelsen (f.eks. vidneforklaring i en sag, der ikke har noget at gøre med tvistens genstand). Retten kan også udelukke unødvendige beviser (dvs. vedrørende omstændigheder, der allerede er tilstrækkeligt bevist).

2.4 Hvilke forskellige bevismidler findes der?

I den italienske lovgivning sondres der mellem dokumentbeviser og andet bevismateriale.

Dokumentbeviser omfatter:

- offentlige dokumenter (den civile lovbogs artikel 2699 ff.)
- private dokumenter (den civile lovbogs artikel 2702 ff.)
- telegrammer (den civile lovbogs artikel 2705 ff.)
- private breve og optegnelser (den civile lovbogs artikel 2707)
- virksomhedsregnskaber (den civile lovbogs artikel 2709)
- mekaniske reproduktioner (den civile lovbogs artikel 2712)
- kopier af dokumenter og andre skriftlige vidnesbyrd (den civile lovbogs artikel 2714 ff.).

Andet bevismateriale omfatter:

- vidneforklaringer (den civile lovbogs artikel 2721 ff.)
- tilståelser (den civile lovbogs artikel 2730 ff.)
- edsvorne erklæringer (den civile lovbogs artikel 2736 ff.)
- syn og skøn (den civile retsplejelovs artikel 258 ff.).

Omfattet er også sagkyndige udtalelser, der giver retten den fornødne faglige indsigt.

2.5 Hvad er procedurerne for vidneforklaringer, og adskiller de sig fra procedurerne for udtalelser fra sagkyndige? Hvad er reglerne for afgivelse af skriftlig forklaring og fremlæggelse af sagkyndiges rapporter/udtalelser?

Vidneførelse sker efter kendelse afsagt af undersøgelsesdommeren (den civile retsplejelovs artikel 245), hvorved vidnet tilsiges til afhøring, og gøres bekendt med, at han i tilfælde af udeblivelse risikerer tvangsforanstaltninger og bøde.

Dommeren fastsætter sted, tid og metode til bevisoptagelse. På begæring af den berørte part forkynder en af rettens embedsmænd vidneindkaldelsen for vidnet. Vidnet oplæser en erklæring, hvori han/hun forpligter sig til at sige sandheden, og afhøres herefter af dommeren. Parterne må ikke afhøre vidner direkte.

Sagkyndige vidner udpeges af retten, som stiller dem de spørgsmål, som de skal besvare. De skal ligeledes give møde for retten og aflægge ed på at sige sandheden. For nylig er der blevet indført mulighed for, at den sagkyndige kan afgive en erklæring med sin digitale underskrift og den ovenfor nævnte edsaflæggelse og dermed undgå at skulle møde for retten (artikel 193 i den civile retsplejelov).

Som hovedregel udarbejder sagkyndige vidner en skriftlig erklæring, men retten kan ligeledes kræve, at de udtaler sig mundtligt under et retsmøde (artikel 195 i den civile retsplejelov).

Skriftlige bevismidler indgår i sagen, når de optages i sagsakterne efter at være blevet fremlagt første gang eller på et senere tidspunkt, afhængig af de lovbestemte tidsfrister.

2.6 Har visse procedurer for bevisførelse større vægt end andre?

I Italien skelnes der mellem beviser, der er overladt til rettens bedømmelse, og retlige beviser. Retlige beviser har forrang for ethvert andet bevismiddel. Der er tale om offentlige dokumenter aflagt under ed og som tilståelse.

Offentlige dokumenter (civillovbogens artikel 2699 ff.) er dokumenter, der under overholdelse af gældende formalia er udarbejdet af en notar (notaio) eller en anden embedsmand med beføjelser til at bekræfte deres status som offentligt dokument på det sted, hvor dokumentet blev udarbejdet. Offentlige dokumenter har fuld bevisværdi, medmindre de viser sig at være falske, hvilket betyder, at de udgør de absolutte og ubetingede bevismidler, som embedsmanden attesterer at have personligt udfyldt, eller som er blevet udfyldt i vedkommendes tilstedeværelse. På den anden side kan retten bedømme rigtigheden af parternes erklæringer i det offentlige dokument (dvs. det kan ikke bevises med andre bevismidler, at partens erklæring, der er attesteret af embedsmanden, ikke er afgivet, men det kan fastslås, at indholdet er forkert).

1. Tilståelse (artikel 2730 i den civile lovbog) er en parts erklæring om faktiske omstændigheder, som er ufordelagtige for vedkommende, og som er til fordel for den anden part.

Edsaflæggelse (artikel 2736 i den civile lovbog) er en erklæring på tro og love fra parten om en faktisk omstændighed. Edsaflæggelse kan ske efter anmodning fra den anden part, således at sagens afgørelse afhænger heraf, eller efter anmodning fra retten, når en omstændighed kun er delvist bevist, eller det ikke på anden måde er muligt at bestemme et formuegodes økonomiske værdi. I praksis anvendes det meget sjældent.

2. Desuden anses "juris et de jure"-formodninger (artikel 2727 i den civile lovbog) for at være mere effektive. Der er tale om formodninger, for hvilke der ikke kan føres modbevis.

2.7 Er visse procedurer for bevisførelse obligatoriske, når bestemte forhold skal bevises?

Ifølge loven kan visse omstændigheder kun bevises med bestemte bevismidler, hvilket i nogle tilfælde nødvendiggør offentlige dokumenter og i andre tilfælde skriftlige (offentlige eller private) dokumenter.

2.8 Er vidner ved lov forpligtet til at afgive forklaring?

Vidnet skal afgive forklaring med strafferetlige konsekvenser, hvis vedkommende nægter, afgiver falsk forklaring eller udviser modvilje (straffelovens artikel 372), medmindre andet er fastsat i lovgivningen. Der er fastsat bestemmelser for personer, der er ude af stand til at afgive forklaring, personer, der ikke kan tilpligtes at afgive forklaring, og personer, der kan nægte at udtale sig.

2.9 I hvilke tilfælde kan de nægte at afgive forklaring?

I de i strafferetsplejeloven fastlagte tilfælde, hvortil der henvises i den civile retsplejelov. Personer, der f.eks. er bundet af tavshedspligt i forbindelse med udøvelsen af deres hverv, af en officiel tavshedspligt eller statslig tavshedspligt kan nægte at afgive vidneforklaring.

2.10 Kan en person, der nægter at afgive forklaring, straffes eller tvinges til at afgive forklaring?

I henhold til den civile retsplejelovs artikel 256 foretager retten indberetning til anklagemyndigheden af et vidne, der møder for retten, men som uden en behørig begrundelse nægter at afgive vidneforklaring, eller hvor det med rimelig grund må antages, at han/hun afgiver falsk forklaring eller tilbageholder beviser, idet der forelægges en udskrift af retsbogen.

Desuden giver artikel 255 i den civile retsplejelov den civile domstol beføjelse til i tilfælde af udeblivelse at påbyde politiets bistand og pålægge af en bødestraf.

2.11 Er visse personer fritaget for at afgive vidneforklaring?

Personer, som har en personlig interesse i sagens omstændigheder, kan ikke afgive forklaring, fordi deres interesse betyder, at de kan deltage i sagen, selv om de ikke formelt har interveneret som part (artikel 246 i den civile retsplejelov).

2.12 Hvad er dommerens og parternes rolle ved afhøring af vidner? Under hvilke omstændigheder kan et vidne afhøres ved brug af videomøde og andre tekniske hjælpemidler?

Dommeren forestår afhøringen af vidnet, idet han stiller spørgsmål om de omstændigheder, der er relevante for sagen, og om de omstændigheder, som parternes advokater har berørt under retsforhandlingerne.

Videoafhøring er ikke udelukket, selv om muligheden ikke er udtrykkeligt nævnt i den civile retsplejelov. Det fastslås i artikel 202 i den civile retsplejelov, at undersøgelsesdommeren, når denne anordner bevisoptagelse, "fastsætter tidspunktet, stedet og metoden til bevisoptagelse".

For nylig er der på visse betingelser blevet indført mulighed for at foretage afhøringen ved hjælp af audiovisuelle fjernforbindelser (artikel 127a i den civile retsplejelov). I en italiensk civil retssag kan retten træffe afgørelse om afhøring ved hjælp af audiovisuelle fjernforbindelser, hvor kun advokaterne, parterne, anklagemyndigheden og rettens medhjælper er til stede, hvilket udelukker afhøring af vidner, idet afhøring skal foregå personligt for retten.

I udenlandske retssager, hvor den udenlandske ret har ret til direkte bevisoptagelse, kan den udenlandske ret afhøre vidnet via videokonference, hvis dette er fastsat i denne rets procesret. I tilfælde af den italienske rets bevisoptagelse skal vidnet give personligt møde for retten, da italiensk ret ikke tillader vidneforklaring via videokonference. Hvis den anmodende udenlandske ret har tilladelse hertil, kan denne også bistå ved bevisoptagelsen via videokonference.

3 Vurdering af beviset

3.1 Kan retten tage hensyn til beviser, som en part har tilvejebragt på ulovlig vis?

Retten tager ikke hensyn til beviser, der ikke er behørigt indhentet og fremlagt.

I civile sager giver den gældende retspraksis mulighed for at bedømme ulovligt erhvervede dokumenter, når der ikke findes lovbestemmelser, der regulerer et sådant tilfælde. Den lovovertrædende parts strafferetlige ansvar for at fremskaffe dokumentet forbliver uændret.

3.2 Tillægges en parts egen forklaring værdi som bevismiddel?

En parts egen forklaring tillægges ikke værdi som bevismiddel til den pågældende parts egen fordel. En tilståelse (i negativ betydning), der afgives under en formel afhøring vil imidlertid blive betragtet som negativt bevis mod den part, der har afgivet den. Erklæringen, hvis indhold er ufordelagtigt for den part, der fremsætter den, er relevant, selv om den forelægges uden for sagen, f.eks. i et brev.

4 Har denne medlemsstat i overensstemmelse med artikel 2, stk. 1, i forordningen om bevisoptagelse angivet andre myndigheder, der har kompetence til at optage bevis i forbindelse med retssager på det civil- og handelsretlige område inden for rammerne af forordningen? I bekræftende fald, i hvilke sager kan de så optage bevis? Kan de kun begære bevisoptagelse, eller kan de også bidrage til bevisoptagelsen på grundlag af en begæring fra en anden medlemsstat? Se også meddelelser afgivet i

henhold til artikel 2, stk. 1, i forordningen om bevisoptagelse

Den italienske stat har ikke angivet andre myndigheder ud over domstolene.

■ Sidste opdatering: 05/01/2026

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.